

Huvudman

Söderhamns kommun
kommunstyrelsen@soderhamn.se

Beslut

Datum 2026-09-03

Dnr SI 2025:10451

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Bergviksskolan årskurs 4–9 i Söderhamns kommun;
nu fråga om uppföljning av beslut den 15 april 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Bergviksskolan årskurs 4–9 i Söderhamns kommun. Skolinspektionen har den 15 april 2026 beslutat att förelägga Söderhamns kommun att senast den 31 augusti 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra studietid, frånvaro, särskilt stöd och fjärrundervisning.

Söderhamns kommun har den 31 augusti 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har nu tagit ställning till om Söderhamns kommun har följt föreläggandet samt om konstaterade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 15 april 2026 att alla elever i årskurs 4–9 inte erbjöds att delta i extra studietid med en omfattning av minst två timmar per vecka.

Av huvudmannens redovisning framgår det att samtliga klasser i årskurserna 4–9 läsåret 2026/27 har minst två timmar schemalagd extra studietid. Tiden ligger under eller i direkt anslutning till ordinarie skoldag och synkroniserar med ordinarie skolskjutsar på ett sådant sätt att det är möjligt för alla elever att delta.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka.

Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap. 5 a § skollagen).¹

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Söderhamns kommun vidtagit åtgärder för att se till att påtalad bristavseende extra studietid åtgärdats. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i denna del och att konstaterad brist är avhjälp.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 15 april 2026 att det fanns brister i skolans arbete med att utreda orsakerna när elever hade upprepade eller längre frånvaro. Vidare bedömde Skolinspektionen att det var en brist att rektorn inte anmälde till huvudmannen när en utredning av en elevs frånvaro inleddes.

Av huvudmannens redovisning framgår det bland annat att skolledningen gått igenom och förtydligat rutiner och begrepp i kommunens handlingsplan vid elevfrånvaro tillsammans med lärarna och elevhälsan. Ansvar för respektive steg i uppföljning, analys och utredning av elevfrånvaro har förtydligats. Vidare framgår det att efter Skolinspektionens beslut har en handfull elever bedömts ha en problematisk skolfrånvaro. I samtliga fall har en utredning av orsakerna till frånvaron inletts och i flera fall också lett till beslut om insatser.

Skolinspektionen har tagit del av tre frånvaroutredningar. Av utredningarna framgår att samråd skett med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Av redovisningen framgår vidare att rektorn, via en nyinrättad e-tjänst, anmäler till huvudmannen när en frånvaroutredning inletts.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl

¹ I dess lydelse enligt SFS 2022:730.

behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (7 kap. 17 § skollagen).

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Utifrån denna utredning beslutas och genomförs åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Söderhamns kommun vidtagit åtgärder för att se till att påtalade brister avseende frånvaro åtgärdats. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpda.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 15 april 2026 att det fanns brister i skolenhetens arbete med att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Det var också en brist att särskilda stödinsatser så som anpassad studiegång eller undervisning i särskild undervisningsgrupp sattes in utan att rektorn fattat beslut om detta inom ramen för ett åtgärdsprogram.

Av huvudmannens redovisning framgår bland annat att samtliga lärare och övrig personal fått information om skollagens krav och skolans rutiner kring särskilt stöd. Informationen har kommunicerats vid två separata tillfällen i maj respektive augusti 2026. En sammanfattning av genomgången samt Skolverkets flödesschema för stödprocessen har också skickats ut skriftligen till all personal. Vidare har ett dokument som används för att anmäla uppdrag från personal till elevhälsoteamet förtydligats så att det tydligt framgår när lärarna gör en anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Fler anmälningar än tidigare har nu inkommit till rektorn om att elever kan vara i behov av särskilt stöd.

Enligt huvudmannens redovisning har det under perioden 15 april till den 24 augusti 2026 inkommit 15 anmälningar om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. För samtliga elever har en utredning om behov av särskilt stöd påbörjats i nära anslutning till att anmälan är gjord.

Skolinspektionen har tagit del av rektorns beslut om särskild undervisningsgrupp och beslut om anpassad studiegång. Av redovisningen

framgår att samtliga beslut fattats vid läsårsstart och att besluten föregåtts av en utredning av elevernas stödbehov.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt skollagen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, samt att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 § a skollagen).

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om det finns särskilda skäl får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får beslut om avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen fattas (anpassad studiegång) (3 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Söderhamns kommun vidtagit åtgärder för att se till att påtalade brister avseende särskilt stöd åtgärdats. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpna.

Fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 15 april 2026 att det förekom brister i skolenhetens fjärrundervisning eftersom handledare inte alltid var närvarande med eleverna i klassrummet samt att beslutet om att använda fjärrundervisning inte anmälts till Skolinspektionen.

Av huvudmannens redovisning framgår det att huvudmannen gjort en anmälan om att använda fjärrundervisning under läsåret 2026/27. Skolinspektionen har den 19 augusti 2026 mottagit en sådan anmälan där det framgår att Bergviksskolan 4–9 ämnar använda fjärrundervisning i ämnet modersmålsundervisning – arabiska under innevarande läsår. Beslutet är fattat av rektor på delegation från huvudmannen.

Huvudmannen har i sin redovisning också uppgett att handledare kommer att finnas på plats hos eleverna när fjärrundervisning pågår enligt ett rullande schema bland tillgängliga lärare.

Rättslig reglering

I skollagen definieras fjärrundervisning som interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid (1 kap. 3 § skollagen).

Av skollagen framgår att fjärrundervisning endast får användas i grundskolan under de förutsättningar och med de begränsningar som följer av lagens 21 kapitel och föreskrifter som har meddelats i anslutning till kapitlet (21 kap. 2 § skollagen).

Vid fjärrundervisning ska eleverna befinna sig i lokaler som skolenheten disponerar och en för ändamålet lämplig handledare ska finnas närvarande där eleverna befinner sig (21 kap. 12 och 13 §§ skollagen).

En huvudman som avser använda fjärrundervisning ska fatta beslut om det, beslutet får gälla för högst ett läsår åt gången (21 kap. 9 § skollagen).

Ett beslut om att använda fjärrundervisning ska dokumenteras och anmälas till Skolinspektionen (5 a kap. 5 och 6 §§ skolförordningen [2011:185]).

Skolinspektionen har meddelat föreskrifter om anmälan att bedriva fjärrundervisning (SKOLFS 2020:227).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Söderhamns kommun vidtagit åtgärder för att se till att påtalade brister avseende fjärrundervisning

åtgärdats. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpta.

X Lisa Naudot Bergh

Beslutsfattare
Signerat av: Lisa Naudot Bergh

X Robert Sondell

Föredragande
Signerat av: Robert Sondell